

Velja po pošti: —
 Za celo leto naprej . . . K 28.—
 za en mesec " 2.—20
 za Nemčijo celoletno . . . " 29.—
 za ostalo inozemstvo . . . " 35.—
 V Ljubljani na dom: —
 Za celo leto naprej . . . K 24.—
 za en mesec " 2.—
 V upravi prejemam mesečno . . . 1.—70
 Sobotna izdaja: —
 za celo leto 7.—
 za Nemčijo celoletno . . . 9.—
 za ostalo inozemstvo . . . 12.—

SLOVENE C

==== Inserati: ====
 Enostolna pettivrsta (72 mm):
 za enkrat po 18 v
 za dvakrat " 15
 za trikrat " 13
 za večkrat primeren popust.
 Poročna oznanila, zabavale, ostanke itd.:
 enostolna pettivrsta po 2 j. vin.
 ==== Poslano: ====
 enostolna pettivrsta po 40 vin.
 Izhaja vsak dan, izvenredno ne-
 delje in praznike, ob 5. uri pop.
 Redna letna priloga Vesni red.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici št. 6./III.
 Rokopis se ne vrača; ne frankirana pisma se ne
 sprejemajo. — Uredniškega telefona št. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravištvo je v Kopitarjevi ulici št. 6. — Račun
 poštne branilnice avstrijske št. 24.797, ogrske 28.511,
 bosn.-herc. št. 7563. — Upraviškega telefona št. 188.

Boji Nemcev proti Francozom in Angležem.

Berolin, 25. septembra. Nemške po-
 zicije na Francoskem se zmagovito drže.
 Sovražnika držimo z železnimi rokami.
 Poizkusi sovražnika, da bi predrli naše
 bojne črte, so bili odbiti. Eventuelni bo-
 dočji taki poizkusi bodo pač ostali brez-
 uspešni. Pripravljajo se odločilni boji, ki
 pa potrebujejo do dozorelosti še nekoliko
 časa. Izgube so izredno težke, sovražni-
 kove še težje. Na nemški strani je upra-
 vičeno upanje na zmago. V soboto in ne-
 deljo so vozili v dolgih vlakih vojne vje-
 tnik.

× × ×

Berolin, 25. septembra. (Kor. urad.)
 Uradno se z dne 24. t. m. poroča: Na
 zahodnem bojišču danes v splošnem
 ni bilo znatnih dogodkov. Posamezni
 delni boji so bili za nemško orožje
 ugodni. Iz Belgije ni nič poročil.

× × ×

FRANCOZI O POLOŽAJU.

Pariz, 25. septembra. (Kor. urad.)
 Rousset piše v Parisien Edition, da
 močna utrjena črta nemških čet dovo-
 ljuje le počasen napredek operacij. Noč-
 ni napadi nemške armade, četudi utru-
 jene, se morejo imenovati jako spretni.

× × ×

VELIKANSKE FRANCOSKE ZGUBE.

Rim, 24. septembra. »Tribuna« ceni
 francoske zgube v zadnjih bojih na 100
 tisoč mož. Francosko levo krilo je po-
 polnoma potolčeno.

× × ×

FRANCOZI PRIZNAVAJO, DA SE JIM SLABO GODI.

»Leipziger Neueste Nachrichten«
 poročajo 21. t. m. iz Rotterdama: Glede
 na poizkus sovražnikovih armad, da
 bi obšle nemško desno krilo, izvaja dan-
 es ob treh popoldne v Parizu izdano
 poročilo, da so zadele na skrajno hud
 odpor. Poročilo priznava, da so zavez-
 niki nekaj terena izgubili. 21. t. mes.
 zjutraj ob osmih je bila katedrala v
 Reimsu še deloma ohranjena. Upajo,
 da rešijo njene arhitektonične umetni-
 ške dele.

× × ×

LISTEK.

Bombardiranje Reimsa.

Kakor poroča Wolffova korespon-
 ca, je nemško armadno poveljstvo uka-
 zalo, naj se prizanesne znameniti kate-
 drali v Reimsu. Nemška vlada še ne
 ve, da bi katedrala trpela vsled ognja,
 ki je morda nastal v njeni bližini in
 pravi, da te nesreče ne bi nihče bolj ob-
 žaloval, kakor ona, ki vali vso krivdo
 na Francoze, ker so Reims utrdili. Nam
 nasprotni listi pišejo, da je katedrala
 uničena. Sledeče cenzurirano po-
 ročilo iz Bazela v Švici poroča: Zadnji
 petek je bil neki časnikar navzoč, ko
 so Nemci bombardirali mesto in so pa-
 dli prvi strelji na čudovito katedralo. —
 Tri kilometre pred mestom, tako piše,
 smo morali našo hitro pot nekoliko
 ustaviti. Zadelo smo na begunce iz me-
 sta. Ženske, gologlave, so bežale na de-
 želo. Bile so v gručah in z visokim gla-
 som so pripovedale, kaj se je zgodilo.
 Že šest ur bruha jo topovi svojo ognje-
 no točo na mesto. Na vseh točkah se
 dvigajo oblaki dima; katedrala, ki se
 vzdiguje iz žareče zemlje proti nebu,
 seudi kakor da goreče moli.
 Gremo v mesto. Ni zapuščen. Ljud-

UTRJE NE NEMŠKE POZICIJE.

Rim, 24. septembra. Kakor poroča
 »Tribuna« iz Pariza, bo sedanja veli-
 kanska bitka na Francoskem trajala še
 nekaj dni. Zadnje dni so bili boji zelo
 hudi in zgube na obeh straneh velikan-
 ske. Nemci so napravili po višinah jar-
 ke, katere so z drevesi, zidovjem in ži-
 cami utrdili. Poleg tega so Nemci svojo
 artiljerijo tako zakrili, da jo je nemo-
 goče opaziti z daljave 2 km. Francozi
 in Angleži so pogosto morali napraviti
 napade na bojno črto, kar je bilo zanje
 usodepolno.

× × ×

FINANČNA OBRAMBNA MOČ NEM- CIJE.

Velikansk uspeh nemškega vojnega
 posojila potrjuje veliko obrambno silo
 nemškega ljudstva. Te ogromne številke
 pa še izpopolnjuje izkaz o nemških pri-
 hrankih. V Franciji pride prihrankov na
 vsakega prebivalca 114, v Angliji 104, v
 Nemčiji pa 298, skupno torej 20 milijard
 mark. V državni banki se je zvišala zaloge
 zlata zadnji teden za 40 milijonov mark,
 bankovcev je z gotovino pokritih 44,6%.
 Posojilnice so, odkar je vojska izbruhnila,
 posodile 255 milijonov mark.

× × ×

SNEG V VOGEZIH.

Karlsruhe, 25. septembra. Na visoki
 planoti Vogezev in Črnega gozda je
 zadnje dni zapadel debel sneg.

DO PASU V VODI.

Haag, 24. septembra. Iz Londona po-
 ročajo, da stoji vsled silnega deževja fran-
 coski in angleški vojaki do pasu v vodi.

× × ×

STRAŠNI BOJI.

Pariz (čez Genf), 25. sept. Neka br-
 zojavka lista »Gaulois« prinaša izjavo
 nekega generala, da so bili boji ob Mar-
 ni v primeri s sedanjimi boji ob Aisni
 otročja igra.

IZ BOJEV NA MARNI.

Neki vojak iz Kolina piše svojim
 staršem:

Pišem vam ležé sredi med grome-
 njem topov. Ze štiri dni traja bitka,
 večkrat sem že bil spredaj v ognju,
 kjer sovražnikove granate brenče člo-
 veku okrog glave. Pri mojem vozu je

bilo zadetih že pet konj in en voznik.
 Zame nikarj ne skrbite, moja usoda je
 v božjih rokah; Bog bo že vse k dobre-
 mu obrnil. Mnogokrat mislim na vas,
 pravzaprav zmerom, in še-le sedaj
 vem, kako rad vas imam. Smodke sem
 danes dobil, kakšno veselje, saj se pla-
 ča tu za zavojček tobaka 5 mark!

Kaj je pehotna artiljerija, se še-le
 tu vé ceniti. 100 m daleč od mene stre-
 lja havbična baterija, zemlja se trese
 pod njenimi udarci. Dva dni smo se
 ustavljali veliki francoski armadi, več-
 raj je končno prišlo ojačenje. Zmaga
 bo drago odkupljena. Prvi čas sem mor-
 al za častnike kuhati, pa mi ni ugaja-
 lo. Sedaj imamo drugega kuharja, ki
 ima veselje do tega, in ker sem jaz več-
 krat prošil za nadomeščenje, so stvar
 sedaj njemu izročili. Sedaj sem vojak
 in ne kuhar. Košilo imamo ponoči, spi-
 mo po dnevi samo na prostem brez šo-
 torov. Postelje ne poznamo, plašč služi
 za vzglavje. Potem vstanemo in si z dr-
 gnenjem ogrejemo otrple kosti. Vendar
 ne tožim in sem zadovoljen. Toda sam-
 o zmagati! Francozi zažigajo svoje
 lastne vasi, gorje je nepopisno; noben
 slikar bi tega ne mogel predočiti. Fran-
 cozi napenjajo vse sile, da bi prišli čez
 reko in veliko francoskih letalcev leta
 nad našim taboriščem. Časih sestrelimo
 katerega na tla. Iz vasi, skozi ka-
 tere gremo, so prebivalci pobegnili.
 Marsikje so bili ravno pri jedi ter so
 zbežali takorekoč gologlavi. Francoski
 vojaki so zelo bojazljivi, streljajo le iz
 močno utrjenih postojank. Ako napra-
 vijo naskok, potem se oglasi pri nas:
 »Bajonet gor!« in že jih ni. Molite zame
 očenaš, ker tega človek zelo potrebuje.

× × ×

BORDEAUX BREZ POROČIL.

Berolin, 24. septembra. Londonske
 »Times« poročajo, da v Bordeauxu niso
 izdali še nobenega izkaza z gub. Tudi
 poročil o stanju vojske ne izdajajo, ta-
 ko da je prebivalstvo v popolni negoto-
 vosti.

× × ×

PARIZ KOT VOJNO PRISTANIŠČE.

Berolin, 25. septembra. Iz Amster-
 dama se poroča, da je Pariz postal voj-
 no pristanišče. Pet oklopnih parnikov,
 ki so oboroženi s topovi in strojnimi
 puškami, plove po Seini in se vadi v pri-
 čo številnega občinstva.

× × ×

do takrat niso napravile druge škode,
 kakor da so popokala okna.

Do tedaj ni imela katedrala druge
 poškodbe kakor veliko luknjo na stre-
 hi, ložeta na desni strani je bila raz-
 trgana in lok nad apsido se je razpočil.
 Zopet smo bili pod vrati s štirimi vo-
 jaki in korporalom. Ko nam je odprl
 vrata, smo videli 200 nemških ranjen-
 cev, ki so ležali v veliki ladji; kar nas
 grozen strel kar pribije na mesto. Nad
 nami je piskalo kar križem, zdaj z gla-
 som sirene, katere glas je oster, trga-
 joč in nagel. »Halo, zdaj se začne!« je
 rekel korporal. V tem trenutku je na
 trgu pred katedralo počila granata. V
 tem trenutku se je korporal spomnil
 na nas. »Glejte, da odrinete! — Dobri
 Bog, ampak kam in kaj bi pomagalo!«
 je vzkliknil. Po 30 sekundah je uda-
 rila druga granata in je padla 10 me-
 etrov proč od prve. Ravno tak pisk nam
 je udaril na uho. To je bil prvi nastop.

Kako se Zuavi vojskujejo.

Dopisnik lončonskega »Daily Mail-
 la«, Haward Price, je bil 8. t. m. na-
 vzoč v boju pri Meauxu. Opisuje ga
 tako-le:

Z naglico, ki preseneča, se je ne-
 nadoma razvila pred mojimi očmi sli-

SMRT GENERALA EYDOUXA.

Basel, 24. septembra. S pročelja
 francoske vojske prihaja vest, da je ge-
 neral Eydouxa, enega velikih reorga-
 nizatorjev francoske konjenice in biv-
 šega urednika vojnega dela lista »Mat-
 tin«, dohitela smrt, ko je v divjem na-
 padu jahal na čelu svoje divizije proti
 sovražniku. Jezdil je v skoku, bodreč
 svoje konjenike, ko mu je krogla pro-
 drla prsi. Komaj je še mogel zaklicati:
 Naprej, moji vrli fantje! — in padel je
 vznak s sedla. Konjeniški oddelek za
 njim je dirjal čez njegovo telo z vzkli-
 ki: Slava! in izginil v daljavi. — Gene-
 ral Eydouxa se je pospel do čina ravna-
 telja konjenice od preprostega vojaka.
 Ko je Millerand prevzel vojno ministr-
 stvo, so Eydouxa uvrstili v armado
 vkljub previsoki starosti.

× × ×

INDIJSKE ČETE V FRANCIJI.

»Frankfurter Zeitung« poroča iz
 Rima: Tu se zopet govori, da so v Mar-
 seillu izkrcali 5000 mož indijskih čet, ki
 so se peljale skozi Lujon v smeri proti
 bojiščem.

× × ×

KAKO JE NA FRANCOSKEM.

O tem piše neki švabski artiljerijski
 podčastnik v pismu z dne 7. septembra:
 Danes so naše čete odbile trikratno
 francosko premoč. Naše izgube so zelo
 velike. Francozi grozno postopajo z na-
 šimi ranjenci. Včeraj se je morala naša
 pehota umakniti nazaj, ker se je upala pre-
 daleč naprej; ranjence smo morali pustiti
 na bojišču. Tedaj so planili nadnje Fran-
 cozi in jih pobili; to so čisto prostaški
 ljudje. Deloma se poslužujejo Francozi
 tudi te-le zvižace: strelski jarki v bližini
 so popolnoma prazni, zato so se pa grdobe
 spravile na drevesa, odkoder streljajo na
 naše bliže došle pešce, ki seveda brez
 uspeha obstreljujejo jarke. Francoska arti-
 ljerija ne strelja slabo, samo kroglo so za-
 nič, ker se jako slabo razpokavajo. Fran-
 coske vasi so vse popolnoma prazne, pre-
 bivalstvo je povsod pobegnilo, kar je jako
 slabo za ljudi. Vse hiše stoje odprte in
 naši vojaki si sami jemljejo, kar rabijo:
 obrisače, srajce, nogavice itd. Vina je na
 preostajanje, celo finega v steklenicah, a
 vode in piva je malo. Za kosilo, katero
 jaz sam kuham za štab, je vedno vino in
 perutnina, kar vse brezplačno poberemo
 po vaseh. Toda oja, kako veseli bi bili, ko
 bi bili zopet doma! Franktirstva že
 davno ni več mnogo opaziti; redkokdaj se
 naleti na požgano hišo. Sadjja vojaštvo ne

ka bitke; gosti, beli dim granat, ki so
 eksplodirale, črna prst puha kvišku,
 vidim, kako gore hiše in skednji; gori
 v zraku nad vsem tem pa križari nem-
 škij aviatik. Ko pridem za Lagny, 25 km
 od Pariza, ustavi moj avto nek častnik
 in mi ukaže, da se moram nazaj pe-
 ljati. Ko se vozim v Pariz nazaj, mi
 nalože v avtomobil tri ranjene Zuave
 in mi naroče, da naj jih hitro v bližnji
 lazaret prepeljem. Eden teh rjavih Al-
 žircev, seržent, mi je to-le strašno po-
 vest o morečih bojih povedal:

Brigada, ki je štela 8000 Zuavov,
 je v nedeljo popoldne odrinila v boj,
 vrnila se je od nje le gruča 1000 mož,
 ki so pa bili večinoma ranjeni. Colonel
 (polkovnik) in poveljnik sta bila prva
 ubita, za njima so padli stotniki, po-
 ročniki, serženti, vsi, vsi. Strojne pu-
 ške so to provzročile. Meni je kroglja
 prodrila levo roko, a to me ni oviralo.
 Streljal sem še eno uro. Dobil sem na-
 to še tri strele, eden mi je obe roki pro-
 dri — puške ne morem več držati. —
 »Kako so take izgube mogoče?« vpra-
 šam. — »Z bajoneti smo naprej prodi-
 rali, nadaljuje, »stara povest; divji
 naval teh afrikanskih čet, ki bližine
 smrtonosnih strojnih pušk ne slutijo
 in ki so navajani, da prodirajo proti
 manj nevarnemu ognju maročanskih
 vstaev.« — Eden obeh arabskih strel-

štedi; je ga, kolikor se mu zljubi. Živina (krave in konji) divja okoli; naravnost strašno jel. Ako potrebujemo kakoga konja, ga enostavno vjamemo.

Zelo mnogokrat se dobe vojaki, ki se delajo ranjeni, a niso. Ti ljudje imajo v žepih žepne telefone ter poročajo francoskemu glavnemu stanu o naši razvrstitvi. Pri civilnem prebivalstvu smo našli šaljive retourne vozne listke v Berlin k ogledu zemskih ostankov Viljema II. Kakšno prostastvo!

PARIŠKI HOTELI — BOLNIŠNICE.

Amsterdam, 24. sept. Pariški dopisnik angleškega lista »Daily Telegraph« poroča: Ena izmed sprememb, ki jih je doživel Pariz vsled vojske je, da so iz vseh krasnih hotelov napravili bolnišnice za ranjence in da vporablja jo poslopja raznih klubov kot delavnice, kjer gospe vseh stanov šivajo za uboge vojake. Nad posameznimi najmodernejšimi deli mesta vihrajo zastave Rdečega križa. Zdravniki in usmiljenke imajo polne roke dela. Neka angleška bolniška strežnica pripoveduje: »Globok vtis so napravili nemški ranjenci, katerim sem stregla. Hvaležni so za vse in neverjetno je, da priznavajo grozovitost, katere jim podtikajo.«

KAKO ŽIVE PARIŽANI.

»Giornale d'Italia« objavlja listek svojega feljtonista Angelija o načinu življenja v Parizu. Listek je datiran 8. t. m. Izvaja med drugim: Na pariških kolodvorih, ko se pripelješ, ne zapaziš, da je vojska. Vse izborni funkcionira. A ko prideš v muzejski mestni del, se ti zdi, da prideš v kako staro italijansko glavno mesto, ki je propadlo v krajevno mestece in ki s svojimi izpraznjenimi velikimi palačami izgleda, kakor zapuščena vas. Zapuščena leži tista cesta Rivoli, kjer so še pred kratkim švigali avtomobili in vozovi; zapuščena je cesta Castiglione, središče velikega, razkošnega mestnega dela hotelov. Izumrlo je življenje na trgu Vendôme in na cesti dela Paix. V Loureju so zaprte vse prodajalnice, hoteli so večinoma vsi zaprti ali pa, kakor n. pr. Meunier in Continental, izpremenjeni v bolnišnice. Znani elegantni lokali, med njimi Rumpelmayer, so zaprti. Da radi lastnikovnega nemškega imena Francozi lokala ne napadejo, naznanja na vratih letak, da je odšel lastnik na vojsko in da naj se pisma nanj naslove pod naslovom stotnik René Rumpelmayer pri artiljerijskem parku v Havru. Vsa zabavališča, razen kinov, ki pa delajo slabe kupčije, so zaprta. Le v kavarnah ob boulevardih vrvi živahno življenje; a izpraznijo se že tudi ob 9. uri zvečer in ponoči je Pariz prazen, mrtev.

TEMPS ZOPET V PARIZU.

Genf, 25. sept. (Kor. urad.) Francoski list »Temps« izhaja zopet v Parizu.

FRANCOSKE FIRME V ALZACIJI IN LOTARINGIJI POD DRŽAVNIM NADZORSTVOM.

Berolin, 24. sept. »Strassburger Post« poroča, da so na podlagi odredbe zveznega sveta do 12. septembra doglali v Alzaciji in Lotaringiji 266 večjih tvrdk, ki so delale večinoma s francoskim kapitalom, in jih postavili pod državno nadzorstvo.

× × ×

SLIKA O BITKI PRI SOISSONU.

»Times« prinašajo sledečo sliko o bitki pri Soissonu: Težki oblaki zakrivajo nebo, zrakoplovci križarijo po zraku, vmes pa se sliši gromenje topov. Tla so posejana s trupli vojakov in konj in z raz-

cev pa reče: »Od moje stotnije so le trije življenje ohranili.«

Tretji ranjeni Arabec je sedel cel čas tiho in je le od časa do časa v svojo kratko črno brado stokal. Brigadni general mi je nato izdal dovoljenje za plačilo, s katerim sem se peljal nazaj, kjer me je častnik ustavil. »Kljub temu vam ne svetujem,« pravi častnik, »da bi se naprej peljali,« in mi je kos razpočene granate pokazal. Price se je pa z avtomobilom peljal naprej. Nekaj milj pred Meauxom je videl artiljerijski boj, ali pravzaprav bombardiranje nemških topov, ker francoske baterije niso odgovarjale. Nemški šrapneli so padali na polja onstran Marne, kjer leži francoska pehota v strelskih jarkih.

Zapustim avto in se prepeljem s čolnom čez Marne, zlezem na grič in se nahajam kmalu na cestah Meauxa, v mestu mrtvih. Razstreljene hiše, povsod je oprava raztresena. S polja sem gromi in poka. Kar priteče nekaj razburjen mož in mi kliče: »Ne naprej! Ne naprej! Na cestnem križališču sem govoril pravkar z nekim častnikom, a neki nemški letalec naju signalizira neki bateriji, ki nama je res poslala granato, ki je ubila častniku konja, meni pa izbila čepico; mislil sem, da sem mrtev!«

bitim vojnim orodjem. Grozen pogled nudijo nemški napadi, ki so podobni lavinemu izbruhu. Nemški metalci svetlobe so izvrstni in odkrivajo vse sovražno gibanje. Brezkončni vlaki z ranjenci drdajo proti Parizu, vozovi so tako napolnjeni, da niti vsi težko ranjeni ne dobe prostora, da bi se vlegli.

× × ×

NEMŠKO SODIŠČE ZASLEDUJE DRŽAVNEGA POSLANCA WETERLLEJA.

Berolin, 25. sept. (Kor. urad.) Vojno sodišče je izdalo za Weterllejem tiratlico. Njegovo premoženje se je konfisciralo. Obdolžen je izdaje vojske. Kdor ga dobi, naj ga prime in odda oblsati.

NABORI V ANGLIJI.

London, »Daily Chronicle« je nezadovoljen z rezultati naborov. Metoda naborov, zahtevanje da so vojaki večji, vzbuja sum, kakor da se hoče lord Kit-chener zadovoljiti s prvo polovico milijona. Ali on hoče in potrebuje cel milijon; če bi ga danes tudi dobil, ne bi mogel vojakov obleči, preživljati in izobraziti.

ANGLEŽI PRIREJAJO BANKETE.

V Londonu imajo kljub vojski časa dovolj, da prireja še bankete. Voditelj belgijskih socialnih demokratov, ki je zdaj postal belgijski minister, je bil sprejet po »Eighth klubu« v hotelu »Cecil«, kjer se je zbral odbor, ki odputuje v Ameriko, da prireja shode o takozvanih nemških grozodejstvih v Lüttichu. Govoril je Vandervelde in prisegel, da nihče med zavezniki ne bo prei počival, dokler ne bo za vse večne čase zlomljen pruski militarizem. Angleži so porazili Ljudovita XIV. in porazili so Napoleona. Viljem II. Napoleon, zato Belgijci upajo, da ga bodo Angleži tim hujše porazili. — Vanderveldov govor pač kaže, kako strah vpliva na sicer zdrave možgane.

JUNAŠKA SMRT NEMŠKEGA AVIJATIKA.

Berolin, 24. septembra. Avijatik Landmann, ki je dosegel glede trajnosti svetovni rekord, je bil od Rusov ustreljen. Nahajal se je na poizvedovalnem poletu.

LAŽI O PRINCIPU PARMA.

Dunaj, 24. septembra. (Kor. urad.) Inozemski listi poročajo, da se princa Sikstus in Ksaver Parmski kljub prepovedi po italijanski postavi nahajata med Italijani, ki so prišli pod poveljstvom Peppina Garibaldija na francoska bojišča. Pooblaščenici smo, da izjavimo, da to poročilo nikakor ne odgovarja dejstvom. Imenovana svaka nadvojvode Karla Franc Jožefa sta se, kakor se je poročalo, postavila na razpolago mednarodnemu Rdečemu križu v Genfu. Kar se tiče ostalih odraščanih princv Parma, pripada princ Elija, kakor znano, našemu generalnemu štabu, princ Feliks pa služi kot navaden vojak pri dragoncih, princ Renè je pa

vstopil v prostovoljni zbor nemških avtomobilistov.

× × ×

LÖWENSKO VSEUČILIŠČE SE PRESILI V CAMBRIDGE?

Milan, 24. septembra. Listi poročajo iz Londona, da je vseučiliški senat v Cambridgeu poslal belgijskemu poslaniku v Londonu pismo, s katerim vabi vseučilišče v Löwenu, naj bi se začasno preselilo v Cambridge ter tam nadaljevalo svoje posebne tečaje in izdajalo svoje diplome. Vseučilišče v Cambridgeu bi dalo potrebne prostore na razpolago in dovolilo vse mogoče olajšave. Kardinal Mercier, ki je nedavno bival v Londonu, se je izvestil o tej gostoljubni ponudbi in je bil vsled nje zelo ganjen.

BELGIJSKI BEGUNCİ NA ANGLEŠKEM.

London, 24. septembra. Iz Folkestonea se poroča, da trumoma dohajajo tje-kaj belgijski begunci. V enem samem transportu je bilo 600 diamantnih bruscev; eden od njih je imel pri sebi veliko množino nebrušenih diamantov. Gostilničarji in natakarji iz Namurja in Dinanta skušajo v Londonu dobiti službo. Vsi hoteli so polni beguncev.

× × ×

ANTWERPEN.

Berolin, 24. septembra. »Post« poroča iz Kristjanije: Že 50 let je preteklo, odkar so obdali Antwerpen s trdnjanskim zidom. Ta zid, na katerem so postavljeni topovi, je obdan z jarki, polnimi vode, tako da je bil svoječasno res prava utrdba. Sedaj bi jo pa nemški topovi z lahkoto razstrelili. Zato so napravili z velikanskimi stroški okoli mesta 18 do 20 utrdb. Preje so rekli, da Antwerpena ni mogoče vzeti, sedaj so pa že drugega mnenja. Skoro vsak drugi mož, ki ga srečaš na ulici, je v uniformi. Cela belgijska armada, okoli 200.000 mož, tabori okrog mesta. Ob 8. uri zvečer morajo ugasniti vse luči, ker se boje nemških Zeppelinov.

CERKEV NAŠE LJUBE GOSPE V ANTVERPNU.

Berolin, 24. sept. Rotterdamski list »De Maasbode« objavlja sledeče: »Je li to resnično? Včeraj mi je pripovedoval očividec, da je stolp cerkve Naše ljube Gospe v Antwerpnu zaseden s strojnimi puškami in da so te postavljene tudi na cerkveni ladiji; poleg tega je pa napravljena na stolpu brezžična postojanka. Nemogoče se mi zdi, da bi Belgija žrtvovala to krasno stavbo samo zato, da bi pobila nekaj Nemcev; belgijska vlada vendar dobro ve, da zadostuje ena krogla iz 42 cm topa in stolp ter cerkev bosta le kup razvalin. Ali se ne more doseči v inozemstvu, da bi se stolp in cerkev ne smela porabiti za vojaške namene in da bi se postavila pod varstvo kake nevtralne države? Če bi se to oficijelno sporočilo nemški vladi, bi se gotovo obvarovalo to krasno stavbo pred razrušenjem.

Profi Rusom.

DNEVNO POVELJE GENERALA HINDENBURGA.

Berolin, 25. septembra. (Kor. urad.) Wolffov urad poroča: Vrhovni poveljnik vzhodne armade, generalni polkovnik pl. Hindenburg, je izdal sledeče dnevno povelje:

»Vojakom VIII. armade!

Z novimi lovorjevimi venci ste ovili svoje zastave. V večdnevni bojih ob mazurskih jezerih in v večdnevem brezobzirnem zasledovanju skozi Litavsko daleč v rusko ozemlje ste sedaj ne samo premagali, ampak popolnoma razbili zadnjo obeh vzhodno Prusko vdrih sovražnih armad, ki so bile sestavljene iz drugega, tretjega, četrtega, dvajsetega in dvainvajsetega armadnega zbora ter tretjega sibirskega armadnega zbora, prve in pete strelske brigade, 53., 54., 56., 57., 72. in 76. rezervne divizije in prve in druge gardne kavalerije.

Do sedaj imamo na obširnih bojnih poljih zaznamovati sledeči plen: Več sovražnih zastav, okoli 80.000 neranjenih vjetnikov, najmanj 150 topov, veliko strojnih pušk, municijskih kolon in brezštevilno vojni vozov. Število vojnega plena pa še vedno narašča. Za to se je zahvaliti vaši bojaželjnosti, vašim občudovanja vrednim naporom in vaši sijajni hrabrosti.

Počastite Boga, On bo tudi naprej z nami! Naj živi Njegovo Veličanstvo cesar in kralj!

× × ×

EYDTKUHNEN RUSI POPOLNOMA PORUŠILI.

»Berliner Tageblatt« poroča iz Vzhodne Prusije: Znano rusko obmejno mesto Eydtkuhnen je popolnoma porušeno. Mesta, ki je šlo 5000 prebivalcev, ni več. Le še razvaline štrle kvišku, le tu in tam srečaš živo bitje. Nadalje po-

roča isti list, da je carjev stric, veliki knez Nikolaj Nikolajevič, v Instenburgu zahteval, da ga nagovarjali z »Vaše veličanstvo« in da se je smatral za suverenega vladarja Vzhodne in Zahodne Prusije.

× × ×

POLJSKE LEGIJE.

Krakov, 24. septembra. »Czas« poroča, da je prva poljska legija polnoštevna in urejena. Za poveljnika prve legije je bil imenovan, kakor znano, general-major Baczyński; generalštabni šef je stotnik vit. pl. Zagorski, poveljnik 1. pešpolka je polkovnik Pilsudski, 2. pešpolka pa polkovnik Zrelinski; poveljnik konjeniškega polka je polkovnik vit. pl. Sobolewski. Sedaj se prične s sestavljanjem druge legije. V kratkem se imenuje vrhovni poveljnik za obe legiji in poveljnik 1. polka druge legije.

NEVAREN MUNICIJSKI TRANSPORT.

Krakov, 24. septembra. »Głos Narodu« priobčuje naslednji zanimivi opis municijskega transporta s težkimi avtomobili, ki ga je sovražna artiljerija obstreljevala, a je srečno dospel na svoje mesto: Težki avtomobilski tren je dobil povelje, da pelje municijo dvema v ognju stoječima havbičnima divizijama. 35 velikih težkih avtomobilov smo naložili s potrebnim streljivom. Bila je svetla mesečna noč, ko smo zapustili skladišče. Kaki dve uri smo se mirno vozili, tedaj se pa od desne nadomoda oglasijo topovi. Temu pa nismo pripisovali nobene važnosti, ker je bilo streljanje preoddaljeno. Naenkrat pa se zasveti metalec svetlobe, ki je križem razsvetljeval teren. Sovražniki so preiskavali ozemlje radi naših čet in kmalu je bil tudi naš tren močno razsvetljen. Očividno so nas opazili, kajti kmalu nato se je oglasilo

strahovito gromenje topov in daleč proč od trena je padla ena krogla v reko. Vozili smo z divjo brzino dalje, neprestano razsvetljevani od metalcev svetlobe. Rusi so neprestano streljali na tren, a zadeli niso niti enega avtomobila. Ena krogla je zadela v neko hišo ob cesti in jo porušila ter zažgala. Krogle so prihajale vedno bliže in nevarnost je postajala večja in večja. Na vozovih je bilo na tisoče krogel, šrapnelov in granat, tisoče kilogramov ekasita. Ko bi bila zadela avtomobile le ena krogla, bi bila strahovita katastrofa neizogibna. Kljub temu smo vozili dalje; krogle so vedno pogostejše padale v našo bližino, vedno so nas razsvetljevali sovražnikovi metalci svetlobe. Tren je divjal dalje s tretjo stopnjo brzine. Tedaj smo zavili krog gorskega pobočja in gromenje sovražnih topov je utihnilo. Nenadoma se je z leve prikazal metalec luči in topovi so zagrmeli. Bili smo rešeni; naše baterije so začele sovražnika uspešno obstreljevati od strani in ga kmalu prisilile k molku. Ko smo dospeli na cilj, smo opazili, da je bil na zadnjem avtomobilu odstreljen zaboj za kuhanje. Drugače je bil tren nedotaknjen. Vračali smo se podnevi, ne da bi bili kaj nadlegovani in na poti smo še tudi našli odstreljeni zadnji voz z zabojem za kuhanje. Pobrali smo tudi to našo lastnino in odpeljali s seboj. Ta vožnja pa bo ostala pač vsakemu udeležniku celo življenje v spominu.

V 24. URAH NAMESTO V TREH TEDNIH.

Pri Krasniku so imeli Rusi tako močne pozicije, da je n. pr. njihovo topništvo bilo postavljeno na betoniranih utrdbah. Kakor so vjetniki pripovedovali, so bili ruski častniki trdno prepričani, da so ruske pozicije tako močne, da se bodo mogle upirati naši vojski lahko tri tedne. Medtem je sovražnik izgubil te tako močne pozicije že v 24. urah, čeprav je imel na razpolago tudi močno topništvo.

× × ×

NEZGODA AVIJATIKA.

Dunaj, 24. septembra. Na letališču Aspern se je pripetila avijatiku linerju nezgoda. Letalni stroj je razbit, avijatik k sreči nepoškodovan.

× × ×

IZ RUSKE POLJSKE.

Krakov, 24. septembra. Radomskeje-lo v rusko-poljski guberniji, ki ima 29 tisoč prebivalcev, je bilo od 28. avgusta v nemških rokah. Prva naredba nemške vojne uprave je ukazala izročitev orožja pod smrtno kaznijo. Izdanih je bilo še več drugih naredb in mnogo uglednih meščanov določenih za talnike. Dne 3. septembra so nemške čete zopet zapustile Radom. — V Čenstohovu vlada mir. Nemške čete ne taborijo več po ulicah. Časniki redno izhajajo, trgovina je normalna. — Vsi ruski listi poročajo, da povsod priznavajo kavalirstvo avstro-ogrskih vojakov. Avstro-ogrške čete, ki so došle v Radziwilow, so postopale povsem korektno napram tamošnjemu prebivalstvu.

× × ×

TALIZMAN RUSKE ARMAD.

Kakor poročajo iz Peterburga, so prenesli eno najbolj češčenih ruskih svetih podob, ki predstavlja, kako se je prikazala Marija ruskemu svetniku Sergiju Radonejaky-ju ob času, ko so Rusi pregnali Tatare, v glavni stan velikega kneza Nikolaja Nikolajeviča. Veliki knez je šel s celim svojim štabom v veliki procesiji podobi naproti in jo je sprejel na svečan način. Od časa carja Aleksandra, očeta Petra Velikega, je ta podoba spremljala ruske armade v vseh vojskah.

× × ×

RUSKI CAR HOČE, DA VOJSKA PRENEHA?

Frankobrod na Meni. »Frankfurter Zeitung« poroča iz Peterburga čez Kodanj sledeče: Neki ruski diplomat, ki je znan kot najimenitnejši prijatelj ruskega carja Nikolaja, je izjavil o sedanjih političnih situaciji sledeče: Nemška vojska razvija silno energijo, v katero ni mogel nobeden verjeti. Tudi avstro-ogrška vojska se sijajno bje. Medtem je za rusko bojno črto situacija zelo resna. Ne samo v mestih, ampak tudi po vaseh je vse polno ranjencev in bolnikov. To strašno prelivanje krvi mora prenehati.

RUSKI CAR PROSI WITTEJA, DA BI VSTOPIL V KABINET.

Berolin, 24. septembra. Ruski car je sprejel v privatni avdienci grofa Witteja in dolgo z njim konferiral. Car je prosil Witteja, da bi vstopil v kabinet. Witte si je izprosil nekaj časa za premislek. Reakcionarne stranke z vso silo agitirajo proti Witteju.

× × ×

OJAČENO VARSTVO V RUSIJI

bo po carjevem ukazu trajalo do 17. septembra 1915.

Zanimive podrobnosti iz bojev Auf- enbergove armade pri Zamošču.

(Od našega vojnega poročevalca.)

Ogromne težave, s katerimi se je imela boriti Aufenbergova armada v bojih pri Zamošču, so nam še vsem v živem spominu. Veliko večje težave nego naš velemogočni, dobro utrjeni in silajno vodjeni sovražnik — to radi priznamo! — nam je napravljalo globoki pesek, ki je vsako napredovanje naših čet na poti korak za korakom oviralo, in pa nepregledni gozdovi in močvirja, skozi katera so morali posamezni oddelki, ako so hoteli priti o pravem času na določen cilj. Le največja odločnost višjih in nižjih poveljnikov, osebni pogum in plodovita iniciativa, ki v danih razmerah ukrepa, kar spozna za nujno, brez vsakega ozira na predpise — samo to nam je tam gori pomaglo do vspeha. O tem nekaj zgledov:

Podpolkovnik Heller.

29. avgusta je bil boj posebno ljut. Na oni točki, kjer je nadvojvoda Peter Ferdinand poveljeval svoji diviziji, se je položaj razvijal že zelo kritično. Na sosedno divizijo, ki je ondi tvorila naše levo krilo, je sovražnik močno pritiskal: ravno zato, da bi zlomili levo krilo, so Rusi postavili ondokaj svojo najmočnejšo artiljerijo. Skoro, skoro so tudi že dosegli svoj namen; počasi, toda gotova je ruska pehota, dobro podpirana od artiljerije, prodirala proti nam. Krilna divizija se je hrabro držala, dokler je bilo mogoče; toda končno je prišel oni nesrečni psihološki trenutek, ko posamezni vojak instinktivno začne čutiti svojo slabost in jame omahovati. Že se je jela naša bojna vrsta nevarno razpuščati, opaziti je bilo nekaj nered — tu stopi na plan podpolkovnik Wolfgang Heller, ravno prav še, da s svojo hladnokrvnostjo reši položaj. Najboljše pri vsem tem je pa to, da podpolkovnik Heller niti ni pripadal ogroženi diviziji, marveč je bil generalštabni šef nadvojvodove divizije in sploh ni poveljeval nobeni četi! Toda tako je v vojni: nikjer se globlje ne uresničuje načelo, da je »vsa teorija siva«, nego v boju. Brez obotavljanja pa tudi brez vsakega pomišljanja na predpise je zbral nekaj že umikajočih se oddelkov in eno havbično baterijo, se postavil tem malim četam na čelo in tako neustrašeno in energično posegel v boj, so se tudi sosedni oddelki, katerih bojna disciplina je bila že nekoliko omajana, ob drznem nastopu »tujega« častnika nanovo vneli in dali svoj poslednji življenski sok, da vzdrže do zadnjega. Ruski napad se je začel ustavljati, kar je naša četa takoj opazila, kajti že v naslednjem trenutku se je zopet vrgla naprej in s klici »Hoch« in »Slava, naš kralj« je predrla sovražno črto — in nevarna situacija je bila rešena. Hvala za to pa gre odločni iniciativi tujega častnika. Dobil je železno krono III. razreda z vojno dekoracijo.

Štabni narednik.

Da mora častnik samostojno nastopiti in to tudi ume, ni samo po sebi nič čudnega, kajti častnik se ne vzgaja samo k pokorščini, marveč, in v prvi

vrsti k poveljevanju in vodstvu. Tembolj hvalevredna je energična iniciativa pri posameznikih izmed moštva, ki se pred vsem vzgaja in vadi v pokorščini. V mirnih časih se sicer tu in tam »vzame« slučaj, da so padli vsi častniki stotnije ter mora prevzeti poveljstvo eventuelno kak infanterist ako so tudi vsi šarži padli. Te vaje se pa prvič jako redko vrše, ker je treba prekratki čas porabiti za druge važnejše vaje, drugi pa se navadno cela glorijska pešča — poveljnika konča s »tridesetnikom«.

Krvava vojna seveda ne pozna takih mirovnih idil vežbališča ali manevrov. V bojih pri Mali Niedzwici se je v resnici zgodilo, da so padli vsi častniki neke stotnije ravno v trenutku, ko je imel bataljon, čegar rezervno je tvorila stotinja, iti k naskoku. Povelje »juriš« itak navadno povzroča grozovit vrvež med moštvom, ki ob udarjanju bobnov in pretresujočem trobentanju skoči naprej kakor divje. V tem slučaju bi se bil moral izvršiti naskok brez vsega vodstva in kdo ve, kako bi se bil končal, ako bi ne bil neki podčastnik hitro presodil položaja in ravno tako hitro deloval. Prevzel je poveljstvo, siljano v oril stotnijo v naskok — in uspelo je! Bil je to štabni narednik Alojzij Klenner; dobil je srebrno hrabrostno svetinjo.

Intendant.

Toliko zaničevani »peresarji« kažejo v sedanji vojni sploh neko posebno usposobljenost. Gospodov zdravnikov, katerih vrlo zadržanje tudi v sovražnem ognju je itak že znano, ne računamo med »peresarje«, saj nimajo zunaj na bojišču toliko časa, da bi napisali kak recept; pač pa spadajo sem oni gospodje, ki v mirnih časih sede globoko zakopani v pisarniškem prahu in preračunavajo teže komisa v gramih ter rešujejo podobna fiziološka vprašanja z matematično natančnostjo, da bi mož od lakote ne umrl. Seveda se v resnem slučaju navadno izkažejo ti z veliko bistroumnostjo izvedeni računi samo kot »verjetnostni« z mnogimi »neznankami«. Pravo »neznanko« v kritičnem trenutku uganiti — to je potem najboljša rešitev vprašanja.

Tako se je godilo vojaškemu intendantu Feliks Piro. »Ne veliko vpraševati, marveč delati«, to je bilo njegovo geslo. Njegova divizijska pekarna prvič v globokem pesku ni prišla naprej, drugič pa je bila pekarna tu, tren z moko pa bogve kje, in peči kruh na distanco, tega še ni naredil noben intendant. Kruh pa je moral biti tako za lastne čete kakor za celo množico vjetnikov. Hitro odločeni mož je kratkoinimalo prisilil domače prebivalstvo k »vojnemu delu«; noč in dan se je pekel kruh v kmečkih pečeh, zaloge moke so se rekvirirale vsepovsod — in šlo je kakor po loju. Tren naj bo, kjer mu drago — lačen kljub temu nihče ni bil — po zaslugi energičnega in skrbnega gospoda vojaškega intendantta Feliksa Piro.

Naše prodiranje v Srbijo.

Dunaj, 25. sept. »Neues Wiener Tagblatt« piše: Iz krajev, ki so navedeni v uradnem poročilu, se da sklepati, da je naša armada pri Zvorniku prekorčila Drino in nato prodirala vzhodno proti Krupanju. Srbi so se utrdili na višinah zahodno od tega gorskega mesta. Ključ vseh srbskih pozicij je bil 890 m visoki Črni vrh, ki se dviga ravno v sredi med Zvornikom in Krupanjem.

Vedno težavnejši postaja položaj srbske armade. Pred kratkim je bilo uničenih 14.000 mož srbske elitne armade v Sremu in Banatu, sedaj pa so odločilno premagane na lastnem ozemlju veliko močnejše sile. Kolera zahteva dan za dnem večje žrtve, macedonske čete ovirajo dovoz živil in municije in ruski car je Srbom ob Savi prav tako daleč, kot Francozom ob Marni.

× × ×

Osješka »Drau« prinaša originalno vest iz Mitrovice o napredku naših čet na južnem bojišču. Naše čete, ki so krvavo razbile upade Srbov na naš teritorij, sedaj zmagonosno napredujejo. V bližini Drine in Save je naša vojska že preteklo nedeljo osvojila Drnovac, potem ko je uničila odpor srbske vojske. Po boju so šle avstrijske čete naprej in vzele kraja Pričinović in Serravice. Momentanno smo zasedli to celo

ozemlje, a čete ki se bore južno od imenovanih krajev, so v neprestani zvezi z glavno armado. V Drenovcu smo osvojili sovražnikov lazaret; hrana in municija prihaja našim četam skozi Seravico.

RESEN POLOŽAJ V SRBIJI.

Niš, Dne 17. t. m. je sklical ministrski predsednik Pašič voditelje strank na dopovor z namenom, da se izravna velika nesporazumljenja, ki so se pojavila med strankami. V ti konferenci je priporočal Pašič, naj se sestavi koalicijski kabinet. Konferenca se je končala brez uspeha. Posamezni voditelji so izjavili, da se morajo najprej sporazumeti z izvršilnimi odbori svojih strank. Dvomi se, če se posreči sestaviti koalicijski kabinet. Posebno napredna stranka dobro vidi, da je neizogiben popolni polom srbske politike proti Avstro-Ogrski, ki so jo inaugurirali dinastija in Pašič. Kolera se vse bolj širi v Nišu, kakor tudi v okolici. Bogatejše rodbine in osebe zapuščajo mesto. Pripoveduje se, da se dvor in vlada preselita v Skoplje. Skoro vsi časopisi so prenehali izhajati, ker nimajo papirja in potrebnega osoblja. Vsak dan prihaja veliko pošiljatev ruskih vojaških časopisov, ki se dele med vojske. Ti časopisi so polni vesti o zmagah trojnega sporazuma.

Vest o posredovanju za mir neresnične.

Rim, 25. sept. (Kor. urad.) Agenzia Stefani: Vest nekega milanskega lista, da Italija posreduje med Francosko in Nemčijo za mir, je neresnična.

Kdo je povzročitelj svetovne vojske?

Dunaj, 25. septembra. (Kor. urad.) »Fremdenblatt« piše: Angleška vlada je objavila poročilo svojega dunajskega poslanika, ki govori o tem, kako je sedanja svetovna vojska nastala. V poročilu se tudi omenja, da je avstrijski poslanik v Peterburgu, Szapary, izjavil zunanjemu ministru Sazonovu, da je bila Avstrija pripravljena gotove točke ultimata, ki se zde, da tangirajo srbsko suvereniteto, spremeniti. To mesto, ki naj bi dokazalo odjenljivost Avstrije in obenem zvalilo vso odgovornost in krivdo vojne na Nemčijo, je očitno napačno kakor tudi nekateri drugi citirani stavki. Povzročiteljica vojske je Rusija, ki je s krivično mobilizacijo vznemirjala najprej Avstrijo, potem pa Nemčijo.

18 milijonov Škode

je nemška križarka »Emden«, kakor poroča »Daily Telegraph«, v Bengalskem zalivu napravila Angležem.

Nemška križarica »Emden« pred Madrasom.

London, 25. septembra. Reuterjev urad poroča uradno iz Kalkute. Nemška križarica Emden se je pojavila pred Madrasom in s streljanjem užgala dve skladišči olja. Angleške utrdbe so odgovarjale na ogenj. Emden pa je pogasila svoje luči in izginila v temi.

× × ×

Madras je veliko pristaniško mesto na vzhodni obali Indije.

Nemški svetilnik na otoku Nauru razrušen.

London, 25. septembra. (Kor. urad.) Reuterjev urad poroča iz Sidneya: Po došlih poročilih je nemški svetilnik na otoku Nauru razrušen. (Nauru je mal nemški otok v avstralskem morju med Gilbertskimi otoki in otoki Salomo.)

Pogibeji treh angleških križark.

London, 24. septembra. Kor. urad poroča čez Berlin: »Times« predlagajo povodno uničenja treh angleških križark, da naj se obda nemško obrežje s pasom min, da se sovražnik zapre. »Daily Mail« poroča o uničenju treh angleških križark sledeče podrobnosti: Torpedo je zadel križarko »Aboukir« v prostor, kjer se je nahajala zaloga premoga. Križarke »Cressy« prvi torpedo ni znatno poškodoval, dasi je bila eksplozija silna. Medtem ko so rešile čolne izpuščali, je stalo moštvo pri topovih in je enkrat na periskop podmorskega čolna ustrelilo, ko se je nekaj sekund podmorski čoln pokazal. Ko je drugi strel križarko »Cressy« smrtno zadel, je vrglo moštvo stole in mize čez krov, da se jih je prijel, ko je skočilo čez krov. Posadka vseh treh križark je štela 2738 mož.

Potopljen angleški podmorski čoln.

Rotterdam, 25. septembra. Potrjuje se, da je bil angleški podmorski čoln »A E 1« s 35 možmi posadke potopljen.

Kako je delovala nemška križarica »Kaiser Wilhelm der Grosse«.

Poročali smo, da je bila v Rio del Oro od Angležev potopljena nemška križarka »Kaiser Wilhelm der Grosse«; ta križarka je prej Angležem več ladij uničila. Križarka je jadrila iz Bremena mimo Shetlandskih otokov proti Islandu, kjer je 7. avgusta potopila ribiško ladjo iz Grimsbyja in ujela kapitana in 13 mornarjev. 15. avgusta je lovila ladjo »Galician«, a jo je pustila, ker so se bližale angleške križarke. Dne 16. avgusta je potopila parnik »Kaspara«, 12 milj od Kanadskih otokov, in je ujela 69 mornarjev; zvečer isti dan je potopila angleški parnik »Nyanga«; nato se je odpeljala v Rio del Oro po premog.

Napelost med Grško in Turčijo.

»Tanin« poroča, da je Porta sklenila, ker so vsi njeni dosedanji koraki v Atenah ostali brezuspešni in ker grške oblasti v Macedoniji posvetva nenavzočih mohamedancev zaplenjujejo, da podvzame v Atenah zadnji korak. Če nanj Grška uspešno

ne odgovori, vrne Porta Grški njeno postojanje.

Izjalovljen napad na parnik »Vaterland«.

V Hamburg je došlo iz New Yorka pismo, da so trije Angleži in dva Francoza poizkušali razstreliti največji parnik družbe »Hamburg-Amerika Line«, »Vaterland«. Napadalcii so se na krov priplazili in spravili pod krov dinamit, ki so ga pa še pravočasno našli. Napadalce so aretirali in bodo kaznovani.

Boji v Afriki.

BOJ V NEMŠKI VZHODNI AFRIKI.

Iz Nairobija (Nemška vzhodna Afrika) se 21. septembra poroča: Neka nemška četa, število ni znano, je 19. septembra napadla v Voi-distriktu, 20 milj od meje, neko postojanko. Po ostrem boju, ki je trajal eno uro, so se Nemci umaknili. Izgubili so 8 mrtvih. Wolffov urad pripominja, da so najbrže napadli nemški zamorski vojski. Angleži svojih izgub niso naznanili.

BURI PROTI VOJSKI V AFRIKI.

»Times« poročajo iz Kapstadta: Odstop generala Beyerja, višjega poveljnika južnoafrikanke milice, je položaj vlade zelo otežkočil. Proti ofenzivnim odredbam nasproti Nemški Južno Zahodni Afriki obstoja močna opozicija, in sicer ne samo med pristaši generala Herzoga, marveč tudi med pretežno večino tistih Burav, ki sicer vlado podpirajo, osobito v koloniji Oranje, v Transvaalu, Lichtenburgu in v obmejnih krajih Kap-kolonije. Buri so lojalni britski podaniki, a smatrajo ofenzivo proti Nemški Južno Zahodni Afriki za nepolitično, nemodro in za nepotrebno. »Times« nadalje potrjujejo, da so v južnoafrikanem parlamentu odklonili predloge o udeležbi vojske.

Buxtonov neuspeh v Sofiji.

Sofijska »Politika« izvaja glede na zadnje predavanje predsednika balkanskega odbora Buxtona, ki je izjavil, da ga je v Sofijo napotila strašna misel, da ne bi Bulgarija, s katero Anglija simpatizira, morebiti vstopila v vrsto sovražnikov Anglije. Spominjamo se, kakšno vlogo je igrala Anglija, ko se je Bulgarija združila z Vzhodno Rumelijo, ko je prej na berlinskem kongresu pripomogla, da so se bulgarske dežele raztrgale. Zanimivo bi bilo tudi, da izvemmo, zakaj da je sir Edward Grey, dasi simpatizira z Bulgarijo, pri bucareški konferenci dopustil, da so se bulgarske dežele zopet raztrgale in da pridržka Avstro-Ogrske in Rusije glede na revizijo bucareške pogodbe ni podpiral, marveč je z njemu lastno hladnokrvnostjo izjavil, da kdor hoče, da se revizija doseže, naj jo z orožjem izsili.

Protirusko gibanje v Vzhodni Aziji.

Iz Peterburga se preko Bukarešte poroča: V zunanje ministrstvo dohajajo od ruskega poslanstva v Pekinu in od konzulatov na Kitajskem in v Mandžuriji zelo vznemirljiva poročila. Protirusko gibanje je zavzelo zelo grozilen značaj. Veliko ruskih funkcionarjev in trgovcev so že pomorili, rusko blago bojkotirajo. V Peterburgu politične kroge zelo skrbi, ker se na Daljnem Vzhodu boje zapletljajev.

Nemški cesar in turški sultan.

Carigrad, 25. septembra. Turški list »Ikdam« poroča, da je poslal sultan cesarju Viljemu ob času, ko je bil Viljemov sin princ Joahim ranjen, prirčno sožalno brzojavko. Nemški cesar je odgovoril ravnotako prirčno.

POTA BIVŠIH MINISTROV.

Carigrad, 25. septembra. Bivši ministrski predsednik bolgarski, Genadijev, ki je bil nad en mesec v Carigradu, se je vrnil v Sofijo.

Tudi Japonska ne sprejema posebnega miru.

Londonsko japonsko poslanstvo je 10. t. m. obvestilo Reuterjev urad, da po oficelnem brzojavu iz Tokia Japonska ne sklene prej z Nemčijo miru, dokler ne bo končana evropska vojska. Poslanstvo je izjavilo, da je to obvestilo nepotrebno, ker zahteva že pogodba z Anglijo, da se mir istočasno sklene. O tem sta bila tudi francoski in ruski poslanik v Tokiu obveščena.

Razna poročila.

38.000 ODLIKOVANIH.

Berlin, 25. septembra. Kakor poroča »Tägliche Rundschau«, je bilo v dosedanjih bojih odlikovanih z železnim križem prve in druge vrste 38.000 nemških vojakov.

KOLERA NA OGRSKEM.

Budimpešta, 24. septembra. V Munkaču so ugotovili dva slučaja kolere.

VOJNI VJETNIKI NA NEMŠKEM.

Do 11. septembra so pripeljali v Nemčijo kakor uradno poročila Wolffov urad, 220.000 vojni vjetnikov. Od teh so Francozov 1680 častnikov in 86.700 mož, Rusov 1830 častnikov in 91.400 mož, Belgijcev 440 častnikov in 7350 mož. Med častniki sta 2 francoska, 15 ruskih in 1 belgijski general. Veliko število nadaljnjih vojni vjetnikov je še na potu v vjetniške tabore.

40 NEMŠKIH NUN IZGNANIH.

Antwerpen, 25. sept. via Berlin (Kor. urad). Belgijski orožniki so udri v nemški samostan v Borsbeek in izgnali 40 nemških redovnic na Nemško. Kot vzrok so navedli, da je baje neka redovnica rekla nekemu delavcu, naj moli za nemškega cesarja, ne pa belgijskega kralja.

«TIMES» O REŠEVANJU MOŠTVA PRI POMORSKIH BITKAH.

London, 25. sept. (Kor. urad) »Times« pišejo o potopu treh angleških križark: Ta slučaj kaže, da bo treba reševalna dela za potapljačje se mornarje odsedaj naprej spremeniti. Prepustiti se bodo morala napadalcem in pokončevalcem. Na vsak način pa nemški oddelek za poizvedovanje imenitno funkcionira.

KAKO SODI ŠPANSKI KRALJ O POLOŽAJU.

Iz Berolina se poroča: Španskega kralja Alfonza so vprašali njegovi dvorjani, kako sodi o sedanjem položaju. Odgovoril jim je: »Moje srce ima Francija, moj razum Nemčija, a moje telo, ki hlepi po lagodnosti, pripada odločno nevtralnosti.

ESSAD PAŠA — KANDIDAT ZA ALBANSKI PRESTOL.

Kolin, 25. septembra. »Kölnische Zeitung« piše: Essad paša je sprejel albansko deputacijo, ki mu je ponudila albanski prestol. Essad paša je ponudbo načeloma sprejel.

KRITIČEN POLOŽAJ V MAROKU.

Berlin, 24. septembra. »Lokalanzeiger« poroča iz Tangerja: Gibanje v Maroku postaja vedno bolj nevarno. Pet francoskih policistov so Mavri ujele. Garnizijo v Tangerju bo treba zelo pomnožiti, ker se boje napada urojenec, ki prihajajo iz notranjosti dežele. Madrid, 25. septembra. Iz Tangerja poročajo: Maročani so napadli 10 km od mesta Špance. Tudi v francoskem Maroku se širi revolucija.

Dnevne novice.

+ Hrvatske odločili Aufferbergovo zmago. Splošno se priznava sijajen nastop hrvatskih polkov na severnem bojišču, ki so zlasti odločili veliko Aufferbergovo zmago pri Komarovu, ki je bila odločilna. Bilo je 8. septembra. Naše čete so strahovito trpele v sovražnem artiljerijskem ognju in le z največjim naporom držale svoje postojanke. Tedaj je stopil v boj tudi zagrebški 14. zbor in naše čete so se pripravile na ponoven naskok. Hrvatske so s svojim nepopisnim ognjevitim junaštvom potegnili za seboj tudi vse ostale čete; z razvitimi zastavami se je vse zagnalo v »jurij«, katerega je naša artiljerija že preje čvrsto pripravila in ga podpirala. Vnela se je strahovita borba na nož, o čemer je bilo veliko Rusov ujetih. Sovražnikovo so neprestano dohajala ojačenja, a vse mu ni nič pomagalo — zmagovalo je brezprimerno junaštvo hrvatskih polkov. Tako poročajo in priznavajo enoglasno vsi očevdci.

— Životopis sv. Očeta. V nemškem jeziku je izšel poljuden životopis svetega Očeta pod naslovom »Pabst Benedikt XV. Lebensabriß für das Volk, entworfen von Dr. Franz Puchas.« Knjižica obsega 40 strani in velja s poštnino vred 40 vinarjev.

+ Seznam izgub št. 15 obsega izgube pešpolkov št. 74., 2., 76., 71., 93., 1., dalje dragonskega polka št. 3., domobranskega polka št. 14.

+ V poročilih o ranjenih in bolnikih št. 12 se nahajajo med drugimi tudi sledeči: Major Balzar Hugo iz Ljubljane, bolan, na Dunaju; Colleux Karel, 27. dombr. polk, iz Gorice, bolan na Dunaju; Garbaj Nikolaj, 17. pešpolk, ranjen, na Dunaju; Grabner Janez, 7. lovski bat., iz Motnika, ranjen, na Dunaju; Krulek Jožef, 27. dombr.

polk, iz Trebnjega, bolan, na Dunaju; Treiber Matija, 7. pešpolk, iz Marija Zilj, bolan, na Dunaju; Trpin Jakob, 47. pešpolk, bolan, na Dunaju; Tekavec Alojzij, 17. pešpolk, ranjen, na Dunaju; Papež Jožef, 75. pešpolk, iz Vodice, ranjen, na Dunaju; Perin Marij, 97. pešpolk, Trst, ranjen, na Dunaju; Pegarc Jožef, 7. poljski topniški polk, iz Trsta, bolan, na Dunaju; stotnik Rüling pl. Rüdigen, 67. pešpolk, iz Ljubljane, ranjen, na Dunaju.

— Na severnem bojišču je padel štabni narednik Jaklič, doma iz Velikih Lašč. Ondi so podli tudi: bančni uradnik Lacko Klaič, sin svetnika banskega stola v Zagrebu, mestni uradnik v Zagrebu Zlatko Hafner in profesor zagrebske trgovske akademije Ivan Kovačević.

— Izvoščeni duhovniki. Iz vojaškega sodišča v Gradcu so izpustili tudi g. Petra Zirovnika, župnika iz Št. Vida pri Ptuj.

— Znani »junak iz Like«, atlet Marijan Matijević se je prostovoljno javil za vstop k Jelačićevemu polku št. 79.

— Bolni in ranjeni vojaki (gažisti) ki se nahajajo v privatni oskrbi ali pa doma, naj si omislijo list o dopustu (Urlaubsschein), če ga že nimajo. Dobe ga pri prvem vojaškem poveljstvu (Stations kommando) v ta namen morajo prinesiti s seboj zdravniško spričevalo, če le mogoče podpisano od vojaškega zdravnika s pripombo, koliko časa potrebuje zdravljenje.

— Glavna razprava proti Schäfferju in Hercigoniji. Iz Zagreba poročajo: Za ponedeljek 5. novembra je razpisana pred zagrebškim sodiščem glavna razprava proti J. Schäfferju in Rudolfu Hercigoniji zaradi zločina poskušane skrivnega umora, oziroma zaradi veleizdaje. Obtožene brani dr. Vladimir Horvat, odvetniški kandidat in odvetnik dr. Janekovič.

— 25 let učitelj v kaznilnici. 21. t. m. je slavil gospod Henrik Triebnik 25 letnico, odkar je učitelj v mariborski kaznilnici.

— Utonil. V ponedeljek zvečer se je vozil s čolnom po Ljubljani pri Selu mizarški pomočnik Pavel Šetina. Ker ni bil varen veslati, se mu je čoln preobrnil, Šetina je padel v vodo in utonil. Truplo so potegnili iz vode v torek zjutraj.

— Kaj napravi tiskarski škrt. V včerajšnjem članku dr. I. K. je tiskarski škrt postavil: Politiki mora računati z realnimi »katoličani«, namesto da bi po rokopisu stavili: »razmerami«.

— Pasja stečina v črnomaljskem okraju. V črnomaljskem okraju je pred nekaj časom stekel neki pes in obgrizel več drugih prostih in priklenjenih psov, katere je konjač potem obstrlel. Le-ti psi so tudi ogrižli in ranili več oseb, katere so na odredbo okrožnega zdravnika morali prepeljati v Pasteurjev zavod na Dunaj.

Ljubljanske novice.

Ij Obvestilo in prošnja. S. K. S. Z. je posredovala za naše vojake v raznih bolnišnicah na Ogrskem, Nižjem Avstrijskem, Solnograškem, Moravskem, Koroškem, Štajerskem, Kranjskem za slovenske knjige in časopise. Mnogo slovenskih knjig je dobila od »Slovenske Straže«. Kdor bi v Ljubljani imel kaj čeških, poljskih, mažarskih časopisov in knjig, naj jih pošlje v trafiko g. Šoukala pred škofijo. Tudi slovenske knjige se sprejemajo; prosimo pa, da se ne pošilja knjig Mohorjeve družbe, ker imamo teh knjig dovolj.

Ij Deputacija kluba občinskih svetnikov S. L. S. in S. K. S. Z. je bila predvčerajšnjim na merodajnih mestih s prošnjo, naj bi se odstranili nekateri nedostaki v nekaterih bolnišnicah.

Ij Z južnega bojišča se je pripeljal ranjen c. kr. rez. poročnik dr. Ivan Gogala, uradnik c. kr. drž. policije v Ljubljani. Sovražnikova krogla mu je šla skozi nogo.

— Priča, da so Rusi streljali na avstrijske lazarete je Ljubljane dr. Staudacher. Pripoveduje, da so na bolnico »Rdečega križa« pričele padati ruske kroglice in da so nato morali ranjenci bežati. Tudi ranjence so preganjali kozaki.

Ij Umrli ranjenec. O pogrebu v Ljubljani umrlega hrvatskega ranjenca pišejo hrvatski časopisi. Jako lepo je uplivalo na vse Hrvate, da je kranjski

deželni odbor položil na grob venec s trakovi in hrvatskih in cesarskih barvah in napisom: »Hrvatskemu junaku — Kranjska vojvodina«. Danes popoldne ob 3. uri se je vršil zopet en pogreb. Kakor čujemo, so vsi doslej v Ljubljani umrli ranjenci umrli na zastrupljenju krvi.

Ij Dobitek avstrijske razredne loterije 10.000 K pri žrebanju z dne 23. t. m. je zadela v 5. razredu srečka št. 157.211, katera je bila kupljena pri opravišču c. kr. avstrijske razredne loterije Ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

Ij O smrti Luke Cuznarja, železnikega sprevodnika v gozdu pri Dravljah, nam poročajo, da je bil vsled padca z vlakca na Dolenjskem postal slaboumen in da je v takem stanju našel nesrečno smrt.

Ivan Gržinić, trgovec, p. Roč-Istra, Hum priporoča svojo veliko zalogo

vina in brinja.

Vzorci na zahtevo franco. Cena po dogovoru.

Dvoje stanovanj

se odda po primerni ceni v Naklem št. 45, b. za kolodvora in cerkve poleg državne ceste, eno v prvem nadstropju, drugo v pritličju, vsako obstoječe iz 2 sob, 1 kuhinje z vodovodom, ter kleti, pripravno za kavega vpojence. Na željo se odda tudi vrt. Natančnejša pojasnila pri V. Črnilec-u, Naklo pri Kranju. 2824

Berolinske in dunajske krasne novosti

o konfekciji za dame in deklice, največja izbira oblek za gospode in dečke, ravnokar dospela.

Ljubljansko - prej angleško - skladišče oblek

O. Bernatovič,

Ljubljana, Mesni trg 5-6.

Priznana najnižje cene.

Išče se v vseh strokah trgovine z mešanim blagom dobro izurjena

trgovska sotrudnica

Naslov pove uprava lista pod št. 2826. (Znamka za odgovor!)

SUHE GOBE

kupuje vedno in o osaki množini, kakor tudi vse deželne pridelke ter plačuje najdražje trg. firma J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.

Iščem

zanesljivega delavca

kateri se spozna tudi v mlinarskem obratu. Ponudbe pod M. J. na upravo lista. 2830 3

Iščem zanesljivega, vojašine prostega

strojnika

kateri se spozna tudi pri električni razsvetljavi in akumulatorjih. Ponudbe pod M. J. na upravo lista. 2831 3

Usi odjemalci pišejo

da je najboljši izmed vseh v trgovini se nahajajočih

malinov sok

oni

lekarnarja Piccolija v Ljubljani.

1 poštna pošiljka z voznino in zavojnico K 5-60.

Razpošilja se tudi v sodih in v steriliziranih 1 kg steklenicah.

Naročila izvršuje 677

lekarnar Piccoli, Ljubljana.

Geniki zastoj in franko.

Namesto vsakega posebnega naznanila.

Pavla Okorn, roj. Seeburger naznanja v svojem in v imenu svojih otrok Regine in Sofije prežalostno vest, da je nen iskreno ljubljani soprog, oziroma oče, brat, svak in stric, gospod

IVAN OKORN

mestni učitelj v Ljubljani

dne 25. septembra 1914 ob 8. uri zjutraj po dolgi, mukopolni bolezni, previšen s svetimi zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zasjal. Pogreb prejšnjega pokojnika bo v soboto dne 26. t. m. ob 4. uri popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta 24, na pokopališču na Viču, kjer se polozi k večnemu počitku. Sv. maše zadušnice se bodo brale v raznih cerkvah.

V Ljubljani, dne 25. septembra 1914.

Mestni pogrebni zavod v Ljubljani

A. & E. Skaberné, Ljubljana, Mestni trg 10

Specialna trgovina za pletenine in trikotažo.

395

Velika zaloga različnega perila za vojake iz čiste volne in velblodje dlake in sicer: snežne kučme, sviterji, telovniki, triko-jopice, srajce, in spodnje hlače, nogavice, sliperji, dokolenice, rokavice, različni ščitniki za vrat, prsa, kolena itd.

Odeje iz velblodje dlake. Tetra perilo. Spalne vreče.

Plašči in predpasniki za siležnice rdečega križa. Volna za pletiti.

Domača trdka

Zunanja naročila obratno 2815

Cene brez konkurence

Modni salon Marija Götzl

Židovska ul. 8

Zalni klobuki vedno v zalogi

Popravila se sprejemajo

Priporočamo domačo solidno trdsko

Velika zaloga damskih in otroških klobukov v najnovejših oblikah vseh vrst ter športnih čepic